

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 12. julija 2018*

„Predhodno odločanje – Skupna ribiška politika – Uredba (EU) št. 1380/2013 – Člen 16(6) in člen 17 – Dodelitev ribolovnih možnosti – Nacionalna zakonodaja, ki določa metodo, ki temelji na objektivnih in preglednih merilih – Neenaki konkurenčni pogoji za gospodarske subjekte iz sektorja – Listina Evropske unije o temeljnih pravicah – Člena 16 in 20 – Svoboda gospodarske pobude – Enako obravnavanje – Sorazmernost“

V zadevi C-540/16,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (vrhovno upravno sodišče, Litva) z odločbo z dne 17. oktobra 2016, ki je na Sodišče prispela 25. oktobra 2016, v postopku

„Spika“ UAB,

„Senoji Baltija“ AB,

„Stekutis“ UAB,

„Prekybos namai Aistra“ UAB

proti

Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos,

ob udeležbi

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija,

„Sedija“ BUAB,

V. Malinausko gamybinė-komercinė firma „Stilma“,

„Starkis“ UAB,

„Banginis“ UAB,

„Baltijos šprotai“ UAB,

„Monistico“ UAB,

„Ramsun“ UAB,

* Jezik postopka: litovščina.

„Rikneda“ UAB,
„Laivité“ AB,
„Baltijos jūra“ UAB,
„Baltlanta“ UAB,
„Grinvita“ UAB,
„Strimelė“ UAB,
„Baltijos žuvis“ BUAB,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi J. L. da Cruz Vilaça (poročevalec), predsednik senata, E. Levits, A. Borg Barthet, sodnika, M. Berger, sodnica, in F. Biltgen, sodnik,

generalni pravobranilec: M. Wathelet,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za „Banginis“ UAB E. Bernotas, L. Sesickas in J. Poderis, advokaté,
- za litovsko vlado D. Kriaučiūnas in G. Taluntytė, agenta,
- za špansko vlado S. Jiménez García, agent,
- za francosko vlado D. Colas, S. Horrenberger in E. de Moustier, agenti,
- za poljsko vlado B. Majczyna, agent,
- za Evropsko komisijo J. Jokubauskaitė in A. Stobiecka-Kuik, agentki,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 2(5)(c), člena 16(6) in člena 17 Uredbe (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES (UL 2013, L 354, str. 22) ter členov 16 in 20 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).

- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbami „Spika“ UAB, „Senoji Baltija“ AB, „Stekutis“ UAB in „Prekybos namai Aistra“ UAB (v nadaljevanju skupaj: Spika in drugi), štirimi litovskimi gospodarskimi subjekti iz ribiškega sektorja, na eni strani ter Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (služba za ribištvo pri ministrstvu za kmetijstvo, Litva) na drugi, v zvezi z dodelitvijo dodatnih posameznih ribolovnih možnosti v Baltskem morju za leto 2015 s strani te službe.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Člen 2(1), (2) in (5) Uredbe št. 1380/2013, ki se nanaša na cilje skupne ribiške politike, določa:

„1. Skupna ribiška politika zagotavlja, da so ribolovne dejavnosti in dejavnosti ribogojstva okoljsko dolgoročno trajnostne in upravljane na način, ki je skladen s cilji doseganja gospodarskih in socialnih koristi ter koristi zaposlovanja ter prispevanja k zanesljivi preskrbi s hrano.

2. Skupna ribiška politika uporablja previdnostni pristop k upravljanju ribištva; njen cilj je zagotoviti, da se izkoriščanje živih morskih bioloških virov izvaja na način, ki dovoljuje obnavljanje in ohranjanje populacij lovljenih vrst nad ravnmi, ki omogočajo največji trajnostni donos.

[...]

5. Skupna ribiška politika zlasti:

[...]

(c) zagotavlja pogoje za gospodarsko donosen in konkurenčen sektor ribolova in predelave rib ter z ribolovom povezane dejavnosti na kopnem;

(d) zagotavlja ukrepe, s katerimi se ribolovna zmogljivost flot prilagodi ravnem ribolovnih možnosti, skladnih z odstavkom 2, da se zagotovi gospodarska donosnost flot brez prekomernega izkoriščanja morskih bioloških virov;

[...]

(f) prispeva k primernemu življenjskemu standardu tistih, ki so odvisni od ribolovnih dejavnosti, pri čemer upošteva obalno ribištvo in soci[aln]o-ekonomske vidike;

[...]

(i) spodbuja dejavnosti priobalnega ribolova, pri čemer upošteva soci[aln]o-ekonomske vidike;

[...]“

- 4 Člen 4 te uredbe, naslovljen „Opredelitev pojmov“, v odstavku 1 določa:

„V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[...]

- (4) ‚ribiško plovilo‘ pomeni katero koli plovilo, ki je opremljeno za gospodarsko izkoriščanje morskih bioloških virov, ali past za modroplavutega tuna;
- (5) ‚ribiško plovilo Unije‘ pomeni ribiško plovilo, ki pluje pod zastavo države članice in je registrirano v Uniji;

[...]

- (30) ‚gospodarski subjekt‘ pomeni fizično ali pravno osebo, ki vodi ali ima kakršno koli podjetje, ki izvaja katero koli od dejavnosti, povezanih s katero koli stopnjo proizvodnje, predelave, trženja, distribucije in maloprodaje ribiških proizvodov in proizvodov iz ribogojstva;

[...]“

- 5 Člen 16 navedene uredbe, naslovljen „Ribolovne možnosti“, v odstavku 6 določa:

„Vsaka država članica določi, kako se ribolovne možnosti, ki so ji dodeljene in za katere sistem prenosljivih ribolovnih koncesij ne velja, lahko dodelijo plovilom, ki plujejo pod njeno zastavo, na primer z določitvijo posameznih ribolovnih možnosti. O metodi dodelitve obvesti Komisijo.“

- 6 Člen 17 te uredbe določa:

„Države članice pri dodeljevanju razpoložljivih ribolovnih možnosti, kot je navedeno v členu 16, uporabljajo pregledna in objektivna merila, tudi okoljska, socialna in ekonomska. Merila, ki se uporabijo, lahko med drugim vključujejo vpliv ribolova na okolje, upoštevanje predpisov v preteklosti, prispevek k lokalnemu gospodarstvu in ravni ulova v preteklosti. Države članice si v okviru ribolovnih možnosti, ki so jim dodeljene, prizadevajo za zagotavljanje spodbud za ribiška plovila, ki uporabljajo selektivno ribolovno orodje ali ribolovne tehnike z manjšim vplivom na okolje, ki porabijo manj energije in povzročajo manjšo škodo za habitate.“

Litovsko pravo

- 7 Cilj Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymas (litovski zakon o ribištvu), kakor je bil dopolnjen in spremenjen z zakonom št. XII-1523 z dne 23. decembra 2014, ki je začel veljati 1. januarja 2015 (v nadaljevanju: zakon o ribištvu), je med drugim izvajanje Uredbe št. 1380/2013 v nacionalnem pravu. Člen 17¹ tega zakona določa splošna načela za razdelitev ribolovnih možnosti v Baltskem morju.
- 8 Člen 17¹(1) zakona o ribištvu določa metodo za dodelitev posameznih ribolovnih možnosti gospodarskim subjektom z ribiškimi plovili, ki pluje pod litovsko zastavo. V skladu s to določbo je treba v ta namen za vsak gospodarski subjekt izračunati njegov povprečni ulov različnih zadevnih vrst rib v treh koledarskih letih, ki jih gospodarski subjekt izbere med zadnjimi sedmimi koledarskimi leti (v nadaljevanju: uveljavljeni delež).
- 9 V skladu s členom 17¹(4) tega zakona posamezne ribolovne možnosti, dodeljene gospodarskemu subjektu, ustrezajo uveljavljenemu deležu, ki se lahko zniža ali zviša glede na ta merila:
- uveljavljeni delež se poveča za 0,1 % za vsak delež – v odstotku – zadevnih ribiških proizvodov, ki se prodajajo na litovskem ozemlju, izračunan glede na vse ribiške proizvode te vrste, ki jih gospodarski subjekti ulovijo v referenčnih letih;

- zaradi upoštevanja manjših vplivov dejavnosti poklicnega ribištva gospodarskega subjekta na okolje se uveljavljeni delež poveča za 5 %, če se uporabljajo orodje poklicnega ribištva in ribolovne tehnike, ki spoštujejo naravne habitate, ter za 5 % za ribiška plovila, ki manj onesnažujejo in porabijo manj energije;
 - uveljavljeni delež se zmanjša za 2 % za vsako hudo kršitev, storjeno v referenčnih letih, in za 0,5 % za vsako kršitev pravil, ki veljajo za poklicno ribištvo, ki ni opredeljena kot huda.
- 10 V skladu s členom 17¹(6) navedenega zakona gospodarski subjekt sam ne sme imeti več kot 40 % ribolovnih možnosti, dodeljenih Republiki Litvi za neko vrsto rib.
- 11 Člen 17¹(7) in (8) tega zakona določa dodelitev posameznih ribolovnih možnosti na dražbi. Po odbitku ribolovnih možnosti, namenjenih za mali priobalni ribolov, se preostali delež ribolovnih možnosti za posamezno vrsto, ki so bile dodeljene Republiki Litvi po dodelitvi na podlagi uveljavljenega deleža – pri čemer mora biti preostali delež vsaj 5 % teh možnosti – dodeli na dražbi gospodarskim subjektom z ribiškimi plovili, ki plujejo pod litovsko zastavo, če ne presega največje ribolovne možnosti, ki jo določi ministrstvo za kmetijstvo v zadevnem ribolovnem geografskem območju.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 12 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je v skladu z zapisnikom s sestanka – ki je potekal 11. marca 2015 – Zvejybos Baltijos jurijs kvotu skyrimo komisija (komisija za dodelitev ribolovnih možnosti v Baltskem morju, Litva), ustanovljene s sklepom direktorja službe za ribištvo pri ministrstvu za kmetijstvo št. VI-24 z dne 18. marca 2013, ta komisija dodelila dodatne posamezne ribolovne možnosti gospodarskim subjektom, ki so v zvezi s tem predložili zahtevo, in sicer:
- „Banginis“ UAB: 175 ton sleda in 252 ton papaline;
 - „Grinvita“ UAB: 29 ton sleda in 49 ton papaline;
 - „Baltlanta“ UAB: 23 ton sleda in 16 ton papaline ter
 - „Baltijos šprotai“ UAB: 202 ton sleda in 285 ton papaline.
- 13 Družba Spika in drugi so izpodbijali zakonitost dodelitve dodatnih ribolovnih možnosti sleda in papaline ter pri Vilniaus apygardos administracinis teismas (upravno sodišče za regijo Vilna, Litva) vložili tožbo za razglasitev ničnosti zgoraj navedenega zapisnika, pri čemer so trdili, da posamezne ribolovne možnosti, dodeljene družbam Grinvita, Baltlanta, Banginis in Baltijos šprotai, niso imele pravne podlage.
- 14 To sodišče je s sodbo z dne 6. novembra 2015 zavrnilo tožbo, ki so jo vložili družba Spika in drugi. Zato so ti pri predložitvenem sodišču, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (vrhovno upravno sodišče, Litva), vložili pritožbo za razveljavitev sodbe, izdane na prvi stopnji, in za sprejetje nove odločbe, s katero bi bilo ugodeno njihovi tožbi.
- 15 Predložitveno sodišče poudarja, prvič, da se z zakonom o ribištvu med drugim izvaja Uredba št. 1380/2013, in ugotavlja, da gospodarski subjekti – ko je treba dodeliti ribolovne možnosti – na podlagi tega zakona niso obravnavani enako. V teh okoliščinah in ob neobstoju objektivne utemeljitve naj bi diskriminacija v zvezi z nekaterimi gospodarskimi subjekti pomenila kršitev litovskih ustavnih načel svobodne konkurence in enakega obravnavanja.

- 16 Drugič, to sodišče sprašuje, ali diskrecijska pravica, ki je državam članicam podeljena s členom 16(6) Uredbe št. 1380/2013, navedenim državam dovoljuje, da določijo merila za dodeljevanje ribolovnih možnosti, ki vodijo do nastanka neenakih pogojev za gospodarske subjekte, ki si med seboj konkurirajo, kar zadeva pridobitev teh možnosti.
- 17 Navedeno sodišče namreč meni, da ta diskrecijska pravica ni neomejena, saj člen 17 navedene uredbe določa, da morajo države članice sprejeti pregledna in objektivna merila, vključno z okoljskimi, socialnimi in ekonomskimi merili. Natančneje, sprašuje se, ali se nacionalna zakonodaja, kot je zakon o ribištvu, ki določa metodo dodeljevanja posameznih ribolovnih možnosti, ki temelji zlasti na preteklih podatkih o količini ulova in zato lahko ustvari navedene neenake pogoje, lahko šteje za „objektivno“. Dalje, predložitveno sodišče se sprašuje, ali so omejitve konkurence, ki izhajajo iz sprejetja te metode, nezdržljive s pravom Unije, čeprav ta metoda izpolnjuje zahteve objektivnosti in preglednosti iz člena 17 Uredbe št. 1380/2013.
- 18 Tretjič, predložitveno sodišče opozarja, da mora država članica, ki izvaja uredbo Unije, spoštovati Listino. Sprašuje se torej, ali člena 16 in 20 Direktive, ki se nanašata na svobodo gospodarske pobude in načelo enakosti pred zakonom, nasprotujeta temu, da država članica določi metodo dodelitve ribolovnih kvot, zaradi katere bi bili gospodarski subjekti v neenakem položaju za pridobitev ribolovnih možnosti, čeprav bi ta metoda temeljila na merilih iz člena 17 Uredbe št. 1380/2013.
- 19 Četrtrič in zadnjič, ob upoštevanju konkurenčnih ciljev skupne ribiške politike želi to sodišče izvedeti, ali je treba člen 2(5)(c) Uredbe št. 1380/2013 razlagati tako, da državam članicam prepoveduje izbiro metode razdeljevanja ribolovnih kvot, ki so jim dodeljene, ki vodi do neenakih pogojev za gospodarske subjekte, ki se potegujejo za več ribolovnih možnosti, tudi če ta metoda temelji na preglednem in objektivnem merilu.
- 20 V teh okoliščinah je Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (vrhovno upravno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člen 17 in člen 2(5)(c) Uredbe [št. 1380/2013] ob upoštevanju členov 16 in 20 [Listine] razlagati tako, da država članica pri izvajanju diskrecijske pravice iz člena 16(6) te uredbe ne sme izbrati metode razdelitve ribolovnih kvot, ki so ji bile dodeljene, ki vodi do neenakih pogojev za gospodarske subjekte, ki se potegujejo za več ribolovnih možnosti, tudi če ta metoda temelji na preglednem in objektivnem merilu?“

Vprašanje za predhodno odločanje

Pristojnost Sodišča

- 21 Družba Banginis trdi, da Sodišče ni pristojno za odgovor na zastavljeno vprašanje. Po mnenju te družbe se namreč pravo Unije ne uporablja za spor o glavni stvari, saj Republika Litva, ko določi metodo dodelitve posameznih ribolovnih možnosti, ne izvaja prava Unije, temveč izvaja svojo izključno pristojnost.
- 22 Za ugotovitev, ali nacionalna ureditev spada v okvir izvajanja prava Unije, je treba poleg drugih elementov preveriti, ali je njen cilj izvajanje določbe prava Unije, kakšna je narava te ureditve in ali ta ne uresničuje drugih ciljev od tistih, ki jih zajema pravo Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 6. marca 2014, Siragusa, C-206/13, EU:C:2014:126, točka 25).
- 23 Vendar pa države članice z določitvijo metode dodelitve ribolovnih možnosti, ki so jim bile dodeljene, izvajajo pristojnost, ki jim je izrecno dodeljena v okviru izvajanja skupne ribiške politike z določbo prava Unije, in sicer s členom 16(6) Uredbe št. 1380/2013.

24 V teh okoliščinah je treba šteti, da je Republika Litva s tem, da je sprejela metodo dodeljevanja ribolovnih možnosti za plovila, ki plujejo pod litovsko zastavo, izvajala pravo Unije. Zato je Sodišče pristojno za odgovor na zastavljeno vprašanje.

Vsebinska presoja

25 Predložitveno sodišče z vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 16(6) in člen 17 Uredbe št. 1380/2013 ter člena 16 in 20 Listine razlagati tako, da nasprotujejo zakonodaji države članice, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, s katero država članica sprejme metodo dodelitve ribolovnih možnosti, ki je lahko vzrok za neenako obravnavanje gospodarskih subjektov z ribiškimi plovili, ki plujejo pod njeno zastavo.

26 Za odgovor na to vprašanje je treba na prvem mestu ugotoviti, ali metoda za dodelitev ribolovnih možnosti, kot je ta iz postopka v glavni stvari, izpolnjuje pogoje iz člena 17 Uredbe št. 1380/2013.

27 V skladu s členom 16(6) navedene uredbe vsaka država članica določi metodo, v skladu s katero se možnosti, ki so ji bile dodeljene, dodelijo plovilom, ki plujejo pod njeno zastavo. V zvezi s tem iz sodne prakse Sodišča glede člena 20(3) Uredbe Sveta (ES) št. 2371/2002 z dne 20. decembra 2002 o ohranjanju in trajnostnem izkoriščanju ribolovnih virov v okviru skupne ribiške politike (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 4, zvezek 5, str. 460), ki ustreza členu 16(6) Uredbe št. 1380/2013, izhaja, da imajo države članice diskrecijsko pravico pri izvajanju te zadnjenavedene uredbe (glej v tem smislu sklep z dne 5. maja 2009, Atlantic Dawn in drugi/Komisija, C-372/08 P, neobjavljen, EU:C:2009:287, točka 41).

28 V okviru izvajanja te diskrecijske pravice pa morajo države članice na podlagi člena 17 Uredbe št. 1380/2013 uporabiti „pregledna in objektivna“ merila.

29 V obravnavanem primeru se je Republika Litva odločila za dodeljevanje ribolovnih možnosti, ki jih je prejela, z uporabo metode, ki v glavnem temelji na merilu „ravni ulova v preteklosti“. V skladu s tem merilom se večina teh ribolovnih možnosti dodeli glede na povprečni ulov vrste rib, ki ga je gospodarski subjekt opravil v treh koledarskih letih, ki jih ta izbere med zadnjimi sedmimi koledarskimi leti.

30 To merilo je izrecno navedeno v členu 17 Uredbe št. 1380/2013, in sicer med naštetimi merili, ki jih države članice lahko izberejo za uporabo pri dodelitvi ribolovnih možnosti, ki jih dobijo. Poleg tega je to merilo predmet zakonske določbe, in sicer člena 17¹ zakona o ribištvu, ki se s sklicevanjem na uveljavljeni delež zadevnih gospodarskih subjektov opira na podatke, ki so objektivni, izmerljivi in jih pristojni organi lahko preverijo.

31 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da metoda za dodeljevanje ribolovnih možnosti, kot je ta iz postopka v glavni stvari, spoštuje pogoja preglednosti in objektivnosti iz člena 17 Uredbe št. 1380/2013.

32 Na drugem mestu je treba ugotoviti, ali sprejetje take metode dodelitve pomeni kršitev členov 16 in 20 Listine, kadar ta metoda privede do bolj ugodnih pogojev za gospodarske subjekte, ki imajo uveljavljeni delež ravni ulova v preteklosti (v nadaljevanju: uveljavljeni gospodarski subjekti), v škodo gospodarskih subjektov, ki takega uveljavljenega deleža nimajo in ki želijo vstopiti na trg ribolova ali povečati svojo proizvodnjo (v nadaljevanju: neuveljavljeni gospodarski subjekti).

33 Iz podatkov, ki jih ima Sodišče in ki jih mora predložitveno sodišče preveriti, namreč izhaja, da medtem ko lahko uveljavljeni gospodarski subjekti pridobijo ribolovne možnosti, tako da pristojnim organom zgolj predložijo svoje ravni ulova v preteklosti, se neuveljavljenim gospodarskim subjektom dodelijo le ribolovne možnosti, ki so ostale glede na kvoto, ki je bila dodeljena Republiki Litvi, potem

ko so opravljene dodelitve glede na uveljavljeni delež. Tako bi taka metoda dodelitve lahko kršila svobodno gospodarsko pobudo neuveljavljenih gospodarskih subjektov, tako da bi omejevala njihovo pravico, da delujejo na zadevnem trgu, in povzročila neupravičeno neenako obravnavanje teh različnih vrst gospodarskih subjektov.

- 34 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je na podlagi člena 16 Listine svoboda gospodarske pobude priznana v skladu s pravom Unije. Varstvo, ki se priznava s tem členom, zajema pravico do izvajanja gospodarske ali trgovske dejavnosti, pogodbeno svobodo in svobodno konkurenco (sodba z dne 17. oktobra 2013, Schaible, C-101/12, EU:C:2013:661, točka 25).
- 35 Člen 20 Listine pa določa splošno načelo prava Unije, in sicer načelo enakega obravnavanja, ki zahteva, da se primerljivi položaji ne obravnavajo različno in da se različni položaji ne obravnavajo enako, razen če je taka obravnava objektivno utemeljena (sodba z dne 5. julija 2017, Fries, C-190/16, EU:C:2017:513, točka 30).
- 36 Vendar je iz člena 52(1) Listine razvidno, da mora biti kakršno koli omejevanje uresničevanja pravic in svoboščin, ki jih priznava ta listina, predpisano z zakonom ter mora spoštovati bistveno vsebino teh pravic in svoboščin. Poleg tega so ob upoštevanju načela sorazmernosti take omejitve dovoljene samo, če so potrebne in če dejansko ustrezajo ciljem splošnega interesa, ki jih priznava Unija, ali če so potrebne zaradi zaščite pravic in svoboščin drugih.
- 37 V tem primeru ni sporno, kot je bilo opozorjeno v točki 30 te sodbe, da je bila metoda dodelitve ribolovnih možnosti iz postopka v glavni stvari določena z zakonom, in sicer zakonom o ribištvu.
- 38 Poleg tega ta zakon določa sistem dražb, ki neuveljavljenim gospodarskim subjektom omogoča pridobitev nedodeljenih ribolovnih možnosti na podlagi preostale kvote, dodeljene Republiki Litvi, potem ko so bile izvedene dodelitve glede na uveljavljeni delež. Poleg tega ta zakon ribolovne možnosti za posamezno vrsto rib, ki se lahko dodelijo posameznemu gospodarskemu subjektu, omejuje na 40 %. Tako metoda dodelitve iz postopka v glavni stvari, zato ker ne povzroči popolnega zaprtja zadevnega trga, spoštuje bistveno vsebino svoboščine, ki jo zagotavlja člen 16 Listine.
- 39 Poleg tega učinek zakona o ribištvu ni kršitev načela enakega obravnavanja, pri čemer so zlasti v njegovem členu 17¹(4) določbe, ki omogočajo upoštevanje posebnih položajev, v katerih bi lahko bili gospodarski subjekti. Zato ta metoda spoštuje tudi bistveno vsebino pravic, ki za različne vrste gospodarskih subjektov izhaja iz člena 20 Listine.
- 40 Vendar je treba še preveriti, ali take omejitve svoboščin iz členov 16 in 20 Listine ustrezajo ciljem splošnega interesa Unije ter ali v primeru pritrilnega odgovora spoštujejo načelo sorazmernosti.
- 41 Glede vprašanja, ali nacionalna zakonodaja iz postopka v glavni stvari prispeva k uresnitvi splošnega cilja Unije, je treba poudariti, da ta določa ribolovne možnosti plovil, ki plujejo pod litovsko zastavo, tako da s tem ureja dostop do ribolova. Tako so ti ukrepi upravičeni s ciljem skupne ribiške politike, ki je naveden v členu 2(1) Uredbe 1380/2013, in sicer z zagotovitvijo, da so ribolovne dejavnosti in dejavnosti ribogojstva okoljsko dolgoročno trajnostne.
- 42 Poleg tega je treba ugotoviti, da je namen metode za dodeljevanje ribolovnih možnosti iz postopka v glavni stvari, ki v glavnem temelji na uveljavljenem deležu, zagotoviti, da se te možnosti prednostno dodelijo gospodarskim subjektom, ki imajo floto plovil, katerih ribolovna zmogljivost načeloma lahko odgovarja ulovu staleža, ki ustreza tem možnostim. V teh okoliščinah je ta metoda utemeljena s ciljem skupne ribiške politike iz člena 2(5)(d) Uredbe št. 1380/2013 in poleg tega omogoča ohranitev gospodarske donosnosti flot, kot je predpisano v tej določbi.

- 43 Poleg tega je sprejetje take metode dodelitve upravičeno tudi s socialno-ekonomskim ciljem iz člena 2(5)(f) Uredbe št. 1380/2013, ker ohranitev gospodarske donosnosti flot uveljavljenim gospodarskim subjektom omogoča, da še naprej delujejo na zadevnem trgu in tako zagotavljajo ohranitev primernega življenjskega standarda tistih, ki so odvisni od ribolovnih dejavnosti.
- 44 Ker nacionalna zakonodaja, kot je ta iz postopka v glavni stvari, uresničuje cilje skupne ribiške politike, kot so določeni v Uredbi št. 1380/2013, je treba ugotoviti, da ustreza cilju splošnega interesa, ki ga priznava Unija, v smislu člena 52(1) Listine.
- 45 Nato je treba preveriti, ali omejitve, ki jih prinaša taka zakonodaja, spoštujejo načelo sorazmernosti, tako da so primerne za uresničitev zastavljenih ciljev in ne presegajo okvirov, ki so nujni za njihovo uresničitev.
- 46 Res je, da mora v obravnavani zadevi predložitveno sodišče na podlagi celovite presoje vseh upoštevnihih pravnih in dejanskih okoliščin preveriti, ali nacionalna zakonodaja iz postopka v glavni stvari izpolnjuje pogoje, navedene v prejšnji točki. Vendar pa mu mora Sodišče v ta namen podati vse elemente razlage prava Unije, ki mu bodo omogočili odločitev (glej v tem smislu sodbo z dne 20. decembra 2017, Global Starnet, C-322/16, EU:C:2017:985, točka 52).
- 47 Kar zadeva primernost nacionalne zakonodaje iz postopka v glavni stvari za uresničitev ciljev splošnega interesa, ki jim sledi, je treba poudariti, da ta zakonodaja z metodo dodelitve ribolovnih možnosti, ki jo določa, omogoča, da se prepreči, da bi bili morski biološki viri prekomerno izkoriščani in da bi bila njihova obnova motena ali preprečena. Poleg tega je iz predložitvene odločbe razvidno, da se uveljavljeni delež poveča za 5 %, če gospodarski subjekti uporabljajo tehnike ribolova, ki so prijazne do naravnih habitatov, ali za dodatnih 5 %, če navedeni gospodarski subjekti uporabljajo ribiška plovila, ki manj onesnažujejo okolje in porabijo manj energije.
- 48 V teh okoliščinah je navedena zakonodaja primerna za zagotovitev okoljske trajnosti ribolovnih dejavnosti iz člena 2(1) Uredbe št. 1380/2013.
- 49 Treba je dodati, da upoštevanje ravni ulova v preteklosti, ki izhaja iz uporabe metode za dodelitev iz postopka v glavni stvari, uveljavljenim gospodarskim subjektom omogoča, da lahko za prihodnost računajo na količino ribolovnih možnosti, ki je relativno stabilna glede na prejšnja leta. Tako lahko ti gospodarski subjekti amortizirajo pogosto velike investicije, ki so jih realizirali zato, da delujejo na zadevnem trgu, in načrtujejo dejavnosti, ki so potrebne za zagotovitev ohranitve učinkovitosti njihovih flot.
- 50 Zato sta nacionalna zakonodaja iz postopka v glavni stvari in metoda dodelitve ribolovnih možnosti, ki jo ta zakonodaja določa, primerni tudi za zagotovitev uresnitve socialno-ekonomskih ciljev, na katerih temelji člen 2(5)(d) in (f) Uredbe št. 1380/2013.
- 51 Kar zadeva vprašanje, ali ta metoda povzroča omejitve svoboščin iz členov 16 in 20 Listine, ki presegajo tisto, kar je potrebno za uresničitev ciljev, ki jim sledi nacionalna zakonodaja iz postopka v glavni stvari, je iz predložitvene odločbe razvidno, najprej, da je mogoče uveljavljeni delež povečati ali zmanjšati glede na nekatera merila, ki so zlasti okoljske narave ali ki prispevajo k razvoju lokalnega gospodarstva. Poleg tega predložitveno sodišče navaja, da se uveljavljeni delež zmanjša za 2 % oziroma za 0,5 % za vsako hudo kršitev oziroma kršitev, ki ni huda, ki je bila storjena v referenčnih letih iz člena 17¹(1) zakona o ribištvu.
- 52 Dalje, uveljavljeni gospodarski subjekt sam ne sme imeti več kot 40 % ribolovnih možnosti, dodeljenih Republiki Litvi za določeno vrsto rib.

- 53 Nazadnje, kot je bilo poudarjeno v točki 38 te sodbe, delež ribolovnih možnosti, ki ni bil prednostno dodeljen uveljavljenim gospodarskim subjektom in ki mora predstavljati vsaj 5 % ribolovnih možnosti, dodeljenih Republiki Litvi, se na dražbi dodeli drugim gospodarskim subjektom z ribiškimi plovilom, ki plove pod litovsko zastavo.
- 54 V teh okoliščinah metoda dodelitve ribolovnih možnosti iz postopka v glavni stvari ne le, da ne privede do tega, da se ribolovne možnosti pridržijo zgolj za uveljavljene gospodarske subjekte glede na njihove uveljavljene deleže, temveč poleg tega omogoča, da se ti deleži ponderirajo na podlagi določenega števila objektivnih elementov.
- 55 Zato ta metoda ne prekorači tega, kar je potrebno za uresničitev ciljev splošnega interesa, ki jim sledi nacionalna zakonodaja iz postopka v glavni stvari, in torej ne krši načela sorazmernosti.
- 56 Glede na vse te preudarke je treba na zastavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 16(6) in člen 17 Uredbe št. 1380/2013 ter člena 16 in 20 Listine razlagati tako, da ne nasprotujejo zakonodaji države članice, kot je ta iz postopka v glavni stvari, s katero ta država članica sprejme metodo dodelitve ribolovnih možnosti, ki je, čeprav temelji na preglednem in objektivnem merilu za razdelitev, lahko razlog za neenako obravnavanje gospodarskih subjektov z ribiškimi plovili, ki plujejo pod njeno zastavo, če se s to metodo sledi enemu ali več splošnim interesom, ki jih priznava Unija, in spoštuje načelo sorazmernosti.

Stroški

- 57 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

Člen 16(6) in člen 17 Uredbe (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES ter člena 16 in 20 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah je treba razlagati tako, da ne nasprotujejo zakonodaji države članice, kot je ta iz postopka v glavni stvari, s katero ta država članica sprejme metodo dodelitve ribolovnih možnosti, ki je, čeprav temelji na preglednem in objektivnem merilu za razdelitev, lahko razlog za neenako obravnavanje gospodarskih subjektov z ribiškimi plovili, ki plujejo pod njeno zastavo, če se s to metodo sledi enemu ali več splošnim interesom, ki jih priznava Evropska unija, in spoštuje načelo sorazmernosti.

Podpisi